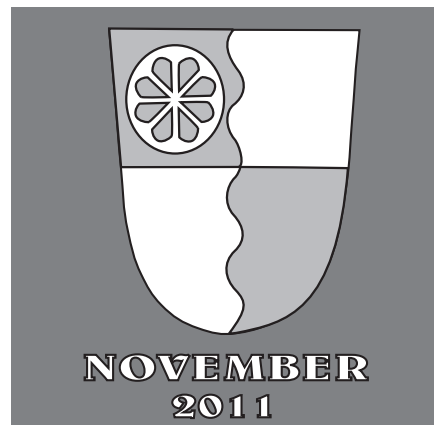

KOSE TEATAJA

KOSE VALLA INFOLEHT

SÜNNIPÄEVAD

85

EVI BORISSOVA

80

HELJU PRITS, MILVI UUSMAA

75

AILI PALSNER, TOIVO VAHTRAS

70

AIME BAHOVSKI, LUULE JÜRGENSON, ÜLO LEHTMETS, REIN PURJE,
NIINA RAHUMÄGI, HILJU UGA, LEHTE VEERING

65

VLADIMIR DANILOV, EVALD NIKKER, ARNO PAVEL, HELVE PÄRN,
ALEKSANDER RAND, EVI SUURSILD, ASTA TÕEMETS

60

FREDERICK WILLIAM NEW, TIIT ZIMMERMANN, SILVI UST, SILVI ÜTT

Sünnid

OLIVER JAHISOO, AARON LEON PORTUGOV, KÄRT RASK, MAXIM POPOV,
KARL RUDOLF HUUSMANN, ELE-MARIIN TAMM, KENNO TRAKS,
KALVI KIVISTIK, LISANDRA SILVER, RANEL LUHT

ÖNNITLEME

Novembrikuu teine pühapäev – isadepäev

Isadepäevaga austatakse isasid ja tähtsustatakse isade rolli laste kasvatamisel.
Isadepäev on kõigi isade ja perede ühine tähtpäev, mil heiskame lipud.

Seekordsele LUSIKAPEOLE, mis toimus 15.oktoobril Kose-Uuemõisa Lasteaed-Kooli saalis, oli kutsutud 23 peret. Suured tänud Kose-Uuemõisa Lasteaed-Kooli perele päeva korraldamise eest!
Pildi autor Eveli Valg.

KOSE VALLAVOLIKOGUS

29. 09. 2011

Volikogu istungist võtsid osa volikogu liikmed: Alvar Kasera, Vello Kivistik, Eero Leedmaa, Irina Meinvald, Astrid Ojasoon, Aivar Pohlak, Margus Proos, Arne Puistama, Tiia Rodi, Eha Sepp, Uno Silberg, Aksa Veinpalu, Eerika Kesküla, Kalle Porman, Timo Nikitin, Tõnno Tiis. Puudus: Merike Kummel.

Kutsutud: vallavanem Vello Jõgisoo, valla lasteaedade direktorid Evelin Hall, Ruth Aguraiuja ja Heili Veetamm.

Volikogu esimees Astrid Ojasoon avas volikogu istungi. Vallavalitsus palus täiendada volikogu päevakorraprojekti ühe punktiga. Volikogu kinnitas päevakorra.

1. OÜ U-M Soojus juhataja Rein Tamm andis ülevaate soojaettevõtte tegevusest ja vastas volikoguliikmete küsimustele seoses algava kütteperioodiga.

Volikogu võttis informatsiooni teadmiseks.

2. MÄÄRUSEGA 75, 76 ja 77 kinnitati Kose Lasteaia, Oru Lasteaia „Mesimumm“ ja Ravila Lasteaia põhimäärused. Volikoguliikmete küsimustele vastasid lasteaedade direktorid ning haridus- ja kultuurinõunik Liivi Siht.

3. MÄÄRUSEGA 78 võeti vastu Kose valla arengukava aastateks 2011- 2025.

4. OTSUSEGA 106 lõpetati Kose vallale ja Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Tuhala Kaarli Kogudusele kuuluva ehitise Oru Mõis kaasomand Harju maakonnas, Kose vallas, Oru külas ning omandati Kose vallale tasuta Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Tuhala Kaarli Kogudus-elt mõtteline osa ehitisest (Oru Mõis) Harju maakonnas, Kose vallas, Oru külas, mis on endise Oru mõisahooned.

5. OTSUSEGA 107 otsustati anda 01.10.2011 üle osaühingu osakapitali suurendamise eesmärgil mitterahalise sissemaks tegemise teel OÜ-le Kose Vesi Kose vallale kuuluvad SA KIK poolt kaasfinantseeritud Oru küla, Männimäe elamupiirkonna ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni ehitised ja seadmete süsteemid kogusummas 198 598,54 eurot.

6. OTSUSEGA 108 kinnitati OÜ Kose Vesi põhikiri.

7. OTSUSEGA 109 koormati tähtajatult OÜ Kose Vesi-le kuuluv Tööstuse pumbajaama kinnistu (sihtotstarve tootmismaa 100%), tasuta vastavalt asendiplaanile isikliku kasutusõigusega Eesti Energia Jaotusvõrk OÜ kasuks elektrivõrgu rajamiseks.

Päevakorrapunkti all ÜLDINFORMATSIOON andis vallavanem ülevaate Vardja elektriprobleemide hetkeseisust. Vallavalitsuse algatusel kutsutakse kokkulepete saavutamise eesmärgil kokku kõik osapooled.

Järgmine volikogu korraline istung toimub 20. oktoobril 2011. kell 15.00 vallamaja saalis.

Täpsem ülevaade volikogus toimunud aruteludest ja hääletamisest koos vastuvõetud otsuste ning määrustega on kättesaadav valla kodulehelt www.kose.ee märksõna „volikogu/protokollid“ ja „volikogu/vastuvõetud/otsused/määrused“ alt. Sama informatsioon on kättesaadav kõikides valla raamatukogudes.

20. 10. 2011

Volikogu istungist võtsid osa volikogu liikmed: Astrid Ojasoon, Aivar Pohlak, Arne Puistama, Uno Silberg, Vello Kivistik, Tiia Rodi, Eha Sepp, Tõnno Tiis, Eerika Kesküla, Margus Proos, Kalle Porman. Puudusid: Merike Kummel, Irina Meinvald, Alvar Kasera, Aksa Veinpalu, Timo Nikitin. Eero Leedmaa.

Kutsutud: vallavanem Vello Jõgisoo, abivallavanem- maanõunik Merle Pussak.

Volikogu esimees Astrid Ojasoon avas volikogu istungi. Volikogu kinnitas päevakorra.

Volikogu võttis teadmiseks Kose valla 2011. aasta eelarve täitmise seisuga 30.09.2011 ja reservfondi rahaliste vahendite kasutamise. Eelarvet tutvustas vallavanem Vello Jõgisoo.

Määrusega nr 79 kinnitati sihtotstarbeliste laekumiste kandmine Kose valla 2011. aasta eelarvesse.

Määrusega nr 80 kinnitati Kose valla 2011. aasta täpsustatud eelarve mahuks seisuga 20.10.2011 tulude osas 4 719 377, 50 (neli miljonit seitsesada üheksateist tuhat kolmsada seitsekümmend seitse eurot ja viiskümmend senti), kulude osas 4 905 099, 50 (neli miljonit üheksasada viis tuhat üheksakümmend üheksa eurot ja viiskümmend senti) ning eelarve finantseerimistingimused summas 185 722 (üks sada kaheksakümmend viis tuhat seitsesada kaksikümmend kaks eurot).

Määrusega nr 81 kinnitati Kose valla 2012. aasta eelarvestrateegia, milles määratletakse 2012. aasta eelarve koostamise põhimõtted ning investeeringute prioriteedid.

Määrusega 82 kehtestas volikogu Kose-Uuemõisa Lasteaed-Kooli ja Oru Põhikooli pikapäevarühma täitumuse ülemiseks piirnormiks 30 õpilast.

Otsusega nr 110 otsustati taotleda Kose valla munitsipaalomandisse „Oru mõis“ asukohaga Harju maakond, Kose vald, Oru küla.

Üldinformatsioon.

Volikogu korraline istung toimub 17. novembril 2011 kell 15.00 vallamaja saalis (volikogu esimees Astrid Ojasoon).

Täpsem ülevaade volikogus toimunud aruteludest ja hääletamisest koos vastuvõetud otsuste ning määrustega on kättesaadav valla kodulehelt www.kose.ee märksõna „volikogu/protokollid“ ja „volikogu/vastuvõetud/otsused/määrused“ alt. Sama informatsioon on kättesaadav kõikides valla raamatukogudes.

Astrid Ojasoon

Kose Vallavolikogu esimees, 53730345 / astrid.ojasoon@okas.ee

TEAVITUS

Aastail 2012-2014 lõppevad korraga kehtivusajad Eesti kodaniku isikut tõendavatel dokumentidel (dokument), mis on väljastatud alates 2002. aastast kümneaastase ja alates 2007. aastast viieaastase kehtivusajaga. Sel perioodil mitmekordistub kodakondsus- ja migratsioonibüroode teenindustes klientide arv ja pikenevad ootejärjekorrad ning ilmselt ka dokumendi kättesaamise ooteaeg. Sellest tulenevalt palume kontrollida oma dokumentide kehtivusaega ja esitada taotlus uue dokumendi saamiseks aegsasti, soovitavalt umbes 6 kuud enne selle kehtivusaja lõppemist. Samuti tuleb dokumendi kättesaamisel arvestada 30 päevase tähtajaga.

Lisaks on soovitus 15-aastastele ja vanematele Eesti kodanikele, kellel on varem välja antud Eesti kodaniku pass või isikutunnistus (ID-kaart), esitada taotlus uue ID-kaardi saamiseks posti või e-posti teel. ID-kaardi taotluse esitamiseks ei pea isiklikult teenindusse kohale minema, kuid dokumendi kättesaamiseks tuleb pöörduda teenindusse.

Eesti kodanik saab ID-kaardiga reisida Euroopa Liidu ja Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriikides, pass on vajalik reisimiseks väljaspoole Euroopa Liitu ning seda posti ega e-posti teel taotleda üldjuhul ei ole võimalik.

Seoses teeninduste töökoormuse kasvuga on oluline, et ka Eestis elavad välismaalased esitaksid elamisloa pikendamise ning elamisloakaardi taotlused õigeaegselt ning võimalusel piisava ajavaruga.

Täpsemat infot dokumentide taotlemise võimaluste ja esitamise kohta on võimalik saada Politsei- ja Piirivalveameti kodulehelt www.politsei.ee rubriigist teenused, e-posti aadressil teeninduskeskus@politsei.ee või infotelefonil 6123000.

ELUKOHA REGISTREERIMISEST

Siiani on levinud arvamus, et elukoha registreerimine ei ole kohustuslik. Tegelikuses see arvamus ei ole tõene. 20. aprillil 2005. a. võeti vastu RAHVASTIKUREGISTRI SEADUSE MUUTMISE SEADUS ja § 39 lg 2 ütleb: Kui isik, tema alaealised lapsed ja eestkostetavad asuvad püsivalt elama teise elukohta, esitab isik uude elukohta elama asumisest alates 30 päeva jooksul uue elukoha aadressi rahvastikuregistrisse kandmiseks.

Omavahel on tihedalt seotud kohaliku omavalitsuse eelarve ja valla elanik. Iga aasta 1. jaanuari seisuga vaadatakse maksumaksjate nimekirjad üle ja kõik, kes on aasta jooksul registreerinud rahvastikuregistris oma aadressiks Kose vald - ongi Kose valla maksumaksjad.

Sellest, et inimese maksud laekuksid kohaliku omavalitsuse üksusele, kus inimene tegelikult elab, peaksid küll kõik huvitatud olema. Usun, et kõik valla elanikud on huvitatud oma valla kiiremast arengust. Me kõik tahame, et teed-tänavad oleks korras, koolid ja lasteaiad saaksid korda, talvel oleks lumi lükatud jne, jne. Praegu aga tundub, et meie vallas on piisavalt neid inimesi, kes küll püsivalt siin elavad aga rahvastikuregistri andmetel on nende elukohaks hoopis teine kohalik omavalitsus.

Kutsun kõiki, kes tegelikult elavad Kose vallas aga kelle elukohaks rahvastikuregistris on mingi muu kohaliku omavalitsuse üksus, registreerima oma elukoht Kose valda juba enne 1. jaanuari, siis olete järgmisest aastast Kose valla maksumaksja ja annate oma panuse valla kiiremaks arenguks.

Selleks, et enda või oma perekonna elukoht registreerida Kose valda, ei pea vallamajja tulema, piisab kui Te saadate valda korralikult täidetud elukohateate koos vastavate lisadega

(elukohateate vormi ja vajalike dokumentide loetelu leiad aadressilt www.andmevara.ee).

Elukoha registreerimist Rahvastikuregistris saab teha ka läbi e-kodaniku portaali aadressil www.eesti.ee, kus tuleb täita elukohateade ja see siis digitaalselt allkirjastada. Kui Te märgite elukohateatele mitu täisealist liiget, siis peavad kõik teatel märgitud täisealised isikud oma soovi digitaalselt allkirjastama. Kui ruum, kuhu soovitakse enda elukoht registreerida ei kuulu Teile, siis on vajalik ka ruumi omaniku (kaasomanike) nõusolek ja sellisel juhul on vajalik nende isikute allkiri (digiallkiri).

Lühidalt surmade registreerimise muudatustest ja täiendustest kohalikus omavalitsuses.

Surma registreerimisel on kõige suurem komistuskivi surnu sünnikoha ja perekonnaseisu määramine. Surnu sünnikohaks tuleb märkida see omavalitsusüksus, mis oli siis kui inimene sündis. Üldjuhul seda ei teata, kuna vahepeal on maakondade ja valla piire muudetud.

Hea oleks kui isik, kes tuleb oma lähedase surma registreerima, teaks neid andmeid ja võimaluse korral võtaks kaasa surnu abielutunnistuse. See nõue tuleneb Perekonnaseisutoimingute seaduse § 9 lg 5 ja § 32-st.

Ivi Teras
registripidaja

TEADMISEKS SÜNNI VÕI SURMA REGISTREERIMISEL

Kuna 01.07.2010 jõustus PEREKONNASEISUTOIMINGUTE SEADUS (edaspidi PTS) ja uus PEREKONNASEADUS, siis toimusid muudatused ka sünni ja surma registreerimise osas.

Esimene suur muudatus on see, et alates 01.07.2010 ei väljastata sünnitunnustusi ega ka surmatunnistusi. Selle asemel väljastatakse soovi korral sünnitõend või surmatõend.

Sünni registreerimiseks esitab lapse seaduslik esindaja ühe kuu jooksul lapse sündimise päevast arvates perekonnaseisuasutusele isiklikult sellekohase avalduse. Mõjuval põhjusel võib sünni registreerimise tähtaega pikendada kuni kahe kuuni (PTS §23).

Sünni registreerimiseks peab lapsevanematel kaasas olema lapse kohta meditsiiniline sünniteatis ja vanemate isikut tõendavad dokumendid.

Põlvnemise kinnitamiseks esitatakse isaduse omaksvõtu avaldus vastavalt Perekonnaseisutoimingute seaduse §26-le. Kui vanemad ei ole omavahel abielus, märgivad nad isaduse omaksvõtu avaldust ja ema sellekohast nõusolekut esitades, kas nad soovivad teostada vanema hooldusõigust ühiselt või jätta hooldusõiguse üksnes ühele vanemale (PTS §29). Kui on teada, et alaealisel sünnib laps, siis alaealine oma lapse sündi registreerida ei saa.

Alaealisel on võimalik eelnevalt kohtu kaudu oma teovõimet laiendada või siis tulevad tema lapse sündi registreerima tema eestkostjad (üldjuhul vanemad).

Surma registreerimiseks esitab seitsme päeva jooksul isiku surmapäevast või surnud isiku leidmise päevast arvates perekonnaseisuasutusele avalduse surnu abikaasa, sugulane, hõimlane, tervishoiuteenust osutava asutuse juht, politseiametnik või muu isik, kellel on andmeid isiku surma kohta (PTS §33). Surma registreerimisel tuleb kaasa võtta surnu isikut tõendavad dokumendid ja abielutunnistus. Kui surnud isiku abielutunnistust ei ole võimalik kaasa võtta (on kadunud), siis oleks oluline enne surma registreerimist selgeks teha millal ja kus kohas surnu abielu registreeriti.

Sünni- ja surmatõendeid koheselt ei väljastata. Sünnitõend tuleb perekonnaseisumametnikul

vormistada seitsme tööpäeva jooksul alates avalduse vastuvõtmise päevast ja surm

tuleb vormistada kolme tööpäeva jooksul alates avalduse vastuvõtmise päevast.

Sünnist või surmast seadusega ettenähtud tähtaja jooksul sündi või surma registreerivale ametnikule teatamata jätmise eest karistatakse rahatrahviga kuni sada trahviühikut või arestiga.

Ivi Teras

Kose valla registripidaja

SELGUNUD ON HARJUMAA AASTA ÕPETAJAD 2011

Sel aastal pälvid Harjumaa aasta õpetaja tiitli 15 haridustöötajat üle kogu Harjumaa. Pidulikult vastuvõtul "Estonias" tunnustas Harju maavanem tublisid Harjumaa õpetajaid koos Püüsi Põhikooli tantsu- ja Viimsi Kooli laululastega. Lisaks tänati ka kõiki Harjumaalt eelnimetatud tiitlile esitatud nominente.

Aasta õpetaja tiitliga tunnustamise eesmärgiks on tõsta esile ja tutvustada üldsusele enim kolleegide, õpilaste ja ka lastevanemate poolehoidu võitnud õpetajaid, haridusasutuste juhte ja teisi haridustöötajaid. Nominatsiooni ja tiitli pälvinute töö ja isiklik eeskuju on oluliselt kaasa aidanud noorte kujunemisele mitmekülgset arenenud isiksusteks ning positiivselt mõjutanud haridusasutuse, piirkonna ja Eesti elu laiema.

„Minu austus ja tänu läheb kõikidele õpetajatele, kellele on nende amet kutsumuseks. Õppeaine saab elu sisse tänu inimesele, kes seda edasi annab. Inspireerivad õpetajaid on vaja iga lapse ellu, kuna just nemad aitavad väärtustada haritust, mis kujundab lapse maailmapilti ning suhtumist teistesse inimestesse ja ümbritsevasse keskkonda,“ sõnas Harju maavanem Ülle Rajasalu.

Harjumaa aasta õpetaja 2011 tiitli pälvis Kose vallast

Kaja Sarapuu, Oru Põhikooli eesti keele ja kirjanduse õpetaja, Eesti Emakeeleõpetajate Seltsi juhatuse esimees

Tänuüritus Harjumaa aasta õpetajatele leidis aset 5. oktoobril Rahvusooperis Estonia ja toimus Harju Maavalitsuse, Harjumaa Omavalitsuste Liidu ja Harjumaa Haridustöötajate Liidu koostöona.

Aasta õpetaja tiitlit antakse välja juba aastast 1994.

Kose vald korraldas tänuürituse kõigile õpetajatele Oru Külakeskuses. Nii vallavanem kui ka haridus-kultuurinõunik rõhutasid oma sõnavõttes õpetajatöö vajalikkust, lilledega tänati auväärsemaid pedagooge, samuti suvisel laste- ja noorte tantsupeol osalenuid. Pärast meeleolukat kontserti vesteldi kohvilauas.

RAHVALOENDUS TULEB MITME UUENDUSEGA

Aasta viimasel päeval algab Eestis üheteistkümnes rahva ja eluruumide loendus. Selleks, et selgitada välja, kui palju meid siin ikkagi elab, saab päris esimest korda osaleda loendusel interneti teel.

„Rahvaloendus näitab, kuidas on elu viimase kümne aasta jooksul Eestis muutunud. Kui palju meid tegelikult kokku on, millistes piirkondades ja tingimustes me elame,“ rääkis 2011. aasta rahva ja eluruumide loenduse (REL 2011) Tallinna ja Harjumaa ringkonnajuht Pille Samberk.

Esimest korda Eesti rahvaloenduste 130-aastasest ajaloost saab valida, kuidas loendusest osa võtta – kas täita küsimustik interneti teel või oodata rahvaloendaja külastust.

„Uudne e-loendus teeb rahva ja eluruumide loendusel osalemise hästi mugavaks, sest 31. detsembrist kuni 31. jaanuarini saab interneti teel ankeedi ära täita täpselt sellisel ajal ja kohas, mis on inimesele kõige sobivam,“ rääkis ringkonnajuht Pille Samberk. „Nii saavad loendusel mugavalt osaleda ka need, kes viibivad näiteks ajutiselt välismaal.“ Interneti teel on rahvaloendusel aega osaleda terve jaanuarikuu ning kõik soovijad peaksid jõudma küsimustiku e-loendusel täidetud.

Uued küsimused

Ankeedi täitmisel tuleb olla täpne, sest pärast e-loenduse lõppu sõelutakse välja need, keda on vaja rahvaloendajal külastada. Nii võib Pille Samberki sõnul ka e-loendusel osalenu koju loendaja tulla, kui selgub, et täidetud ankeeti on jäänud sisse ebatäpsusi.

Interneti teel loendusküsimustiku täitmiseks peab olema võimalus kasutada arvutit ja interneti ning veebilehel asuvasse ankeeti sisselogimine toimub ID-kaardi või internetipanga kaudu. „Varakult tasuks valmis vaadata näiteks oma leibkonnaliikmete isikukoodid, et vastused saaksid võimalikult täpsed. Uuendusena küsime ka esivanemate sünnikohta ja seda, kas mõni leibkonnaliige on alates eelmisest, 2000. aastal toimunud rahvaloendusest püsivalt välismaale elama kolunud,“ sõnas Samberk. Esimesena e-loenduse keskkonda sisenenul tuleb täita lisaks isikuandele ka leibkonna- ja eluruumiankeet ning soovi korral võib ta täita ka oma leibkonnaliikmete ankeedid. E-loenduse keskkonnale saab ligi alates 31. detsembri varahommikust aadressil www.REL2011.ee.

Raamatukogud aitavad

Kel pole võimalik arvutit kasutada, kuid tahaks siiski osaleda e-loendusel, võib minna selleks kohalikus raamatukogus asuvasse avalikku internetipunkti. „Seal on olemas internetiühendustega arvutid ja lahked raamatukoguhoidjad, kellelt võib kindlasti vajadusel abi paluda,“ julgustas ringkonnajuht Pille Samberk.

Kes e-loendusel osaleda ei soovi või jõua, võib oodata ka rahvaloendaja külastust – nemad hakkavad inimesi külastama alates 16. veebruarist ja teevad seda kuni märtsi lõpuni. Kui kedagi pole kodus, jätab rahvaloendaja postkasti teatise oma kontaktandmetega. „Hea oleks siis rahvaloendajale helistada ja leppida kokku kohtumiseks sobivaim aeg.“

Tunne loendajat!

„Meie loendajad tunneb ära töötõendi, kohvri ja salli järgi – kõigil on kaelas pildiga töötõend, kaelas rahvaloenduse kirjadega sall ning kaasas sinine kohver sülearvutiga,“ kirjeldas ringkonnajuht. „Inimeste turvalisus on väga oluline ja soovi korral saab Statistikaameti infotelefonilt 625 9100 järgi kontrollida, kas ukse taga ikka on päris loendaja.“

Kui rahvaloendaja juba kohal, siis tavapäraste paberankeetide asemel on tal kaasas sülearvuti, kuhu märgib vastused küsimustele. See aitab vähendada vastamisele kuluvat aega ning loendatavad saavad kiiremini naasta oma toimetuste juurde. „Olenemata sellest, millal ja millisel viisil rahvaloendusel osaletakse, tuleb küsimustele alati vastata loenduse alguskuupäeva, 31. detsembri seisuga,“ rääkis Pille Samberk.

Olulised kuupäevad

31. detsember – 31. jaanuar – e-loendus internetis

16. veebruar – 31. märts – rahvaloendajad külastavad kodusid

Andmed kogutakse 31. detsembri seisuga

Lisainfo rahva ja eluruumide loenduse kohta www.REL2011.ee

Karin Volmer, Statistikaamet

Muudatus sõidukaartidega

Vallavalitsuse välja antud sõidukaardiga saab alates 10. oktoobrist sõita ainult K1, K2, K4 ja K5 liinidega. Mulgireiside poolt teenindavatel liinidel seda kaarti kasutada ei saa. Harju ÜTK poolt välja antud kaardid kehtivad endiselt kõigil liinidel Kose valla piires.

KOSE VALLA 2011 AASTA EDETABEL KERGEJÕUSTIKUS

100m

Kaspar Mesila	92	11,23	Moonika Kallas	80	12,67
Sten Tartu	92	11,88	Eneli Amur	95	13,56
Madis Vestel	88	12,13	Astrit Karro	91	14,10
Tago Trei	90	12,1 k			

200m

Kaspar Mesila	92	23,07	Moonika Kallas	80	25,55
Sten Tartu	92	25,12 / 24,5 k	Eneli Amur	95	28,43
Jaagup Suuroja	97	28,7 k	Astrit Karro	91	28,56
Riko Roosnurm	97	28,8 k	Liisi Nõmmela	96	30,86
Tauri Kroon	96	29,0 k	Pauliina Siimumäe	96	31,28

400m

Madis Vestel	88	51,62	Moonika Kallas	80	60,8 k
Sten Tartu	92	54,70	Astrit Karro	91	63,50
			Liisi Nõmmela	96	70,43

800m

Madis Vestel	88	1.56.26	Astrit Karro	91	2.25.43
Andero Kuriks	97	2.32.06	Moonika Kallas	80	2.28.33
Rein Valdmaa	60	2,33,37	Gertu Vilba	93	2.43.71

1500m

Madis Vestel	88	4,11,21	Gertu Vilba	93	5.33.37
Mait Vestel	92	4,36,91			
Sven August Tomson	93	4,43,95			

110mtj

Sten Tuisk	90	21,6			
Tago Trei	90	22,3			

100mtj

Moonika Kallas	80	14,40 t / 14,53
Astrit Karro	91	18,94

400mtj

Sten Tartu	92	61,74	Moonika Kallas	80	63,94
			Astrit Karro	91	71,10

Kaugus

Kaspar Mesila	92	6,41	Moonika Kallas	80	5,93
Sten Tuisk	90	5,93	Astrit Karro	91	4,92
Sander Prits	90	5,83	Kadri Vilba	91	4,70
Madis Vestel	88	5,72	Pauliina Siimumäe	96	4,63
Christopher Ojasaar	93	5,62	Liisi Nõmmela	96	4,60

Kõrgus

Sander Prits	90	1,75	Moonika Kallas	80	1,67
Christopher Ojasaar	93	1,70	Astrit Karro	91	1,56
Sten Tuisk	90	1,65	Kadri Vilba	91	1,50
Sander Aljas	93	1,65	Pauliina Siimumäe	96	1,44
Tago Trei	90	1,65	Kerli Kairit Kaju	99	1,37
Sten Tartu	92	1,65	Eneli Amur	95	1,35

Teivas

Christopher Ojasaar	93	3,31	Moonika Kallas	80	2,60
Jan-Martin Vandrecht	97	2,70	Helle Mihkelsoo	97	1,80
Tago Trei	90	2,60	Kadri Vilba	91	1,60
Sten Tartu	93	2,50			

Kolmik

Andero Kuriks	97	10,09	Moonika kallas	80	10,90
---------------	----	-------	----------------	----	-------

Jan-Martin Vandrecht	97	9,62	Astrit Karro	91	10,03
			Kadri vilba	91	9,98
			Heidi Siimumäe	70	9,73
Kuul					
Timo Uibopuu	88	12,18	Moonika Kallas	80	13,27
Lauri Pever	88	11,19	Heidi Siimumäe	70	10,94
Sander Prits	90	10,67	Astrit Karro	91	9,58
Janno Kertsman	93	10,48	Kristel Talv	95	8,38
Bert Reisner	86	10,47			
Ketas					
Janno Kertsman	93	35,92	Heidi Siimumäe	70	31,25
Timo Uibopuu	88	35,44	Kallas Moonika	80	30,12
Bert Reisner	86	33,64	Astrit Karro	91	28,00
Lauri Pever	88	33,38	Kristel Talv	95	24,25
Sander Prits	90	31,07			
Oda					
Lauri Pever	88	63,16	Moonika Kallas	80	37,70
Christopher Ojasaar	93	47,49	Kadri Vilba	91	35,77
Tago Trei	90	46,40	Pauliina Siimumäe	96	26,15
Vasar					
Lauri Pever	88	21,61	Heidi Siimumäe	70	38,24
Tago Trei	90	21,16	Moonika Kallas	80	28,23
10-v			7-v		
Sten Tartu	92	4643p	Moonika Kallas	80	5348 p
Christopher Ojasaar	93	4223p	Astrit Karro	91	3804 p

Vello Jõgisoole ja Uno Silbergile omistati Eesti Maaomavalitsute Liidu kuldmärk

Teenetemärk „ Eesti Maaomavalitsuste Liidu kuldmärk“ antakse isikule, kes oma silmapaistva tegevusega on kaasa aidanud Eesti Maaomavalitsuste Liidu arengule, samuti isikule, kelle tegevus on kaasa aidanud Eesti omavalitsussüsteemi arengule.

Teenetemärk „ Eesti Maaomavalitsuste Liidu hõbemärk“ antakse isikule, kes oma tegevusega on kaasa aidanud Eesti Maaomavalitsuste Liidu arengule, samuti muude saavutuste eest, mis on toonud tunnustust Eesti Maaomavalitsuste Liidule.

Hõbemärk omistati

Elle Kotova

Ivi Teras

Aarne Puistama

Kose-Uuemõisa Raamatukogu on püüdnud tunnustada tublimaid raamatulugejaid lapsi korraldades neile väljasõite – oleme käinud Pokumaal, külastasime Haapsalus Iloni Imedemaad. Sellel aastal käisime tublimate lugejatega Järvamaal Müsleri külas Kilplalas.

Kilplala

28.septembril käisime Kose-Uuemõisa raamatukogu poolt korraldatud preemiareisil Kilplalas.

Kilplased on natuke omamoodi. Nad teevad paljusid asju teisiti. Kilplalas oli vahva. Me maalisime tass ja taldrikuid. Pärast mängisime munagolfi ja sõitsime kepphobustega ning jalutasime ringi kilplaste külas. Aitäh torele päevale eest raamatukogu juhatajale Sirje Bärigile.

Elo Suuder, Laura Lokotar, Nora Hange
Kose-Uuemõisa Lasteaed-Kooli II klassi õpilased

JOOGAGA TEGELEMINE AITAB VABANEDA STRESSIST

Tänapäeva elustiil on muutunud väga kiireks ja pingeliseks ja üha rohkem inimesi tunnistab, et stress on neid mingil viisil kimbutamas. Stressi ilminguid võib leida nii füüsilise keha teatud piirkondades tekkinud valu või pingena, aga samuti ka üldise väsimuse, jõuetuse või rahulolematuseksena.

Kuidas siis ikkagi on võimalik joogaga tegeledes vähendada kehas olevat stressi? Jooga on tuhandeid aastaid vana teadus, mis õpetab inimesele iseennast paremini tundma ja seeläbi ka oma elu teadlikult paremuse suunas juhtima. Kuna füüsiline keha ja psüühika on omavahel tihedalt seotud, siis lõdvestades pinged oma kehas kogetakse ka sisemiselt rahulikkust ja heolutunnet.

Oled oodatud osalema krija hatha jooga tundides neljapäeviti kell 19.00-20.15 Kose Gümnaasiumi peeglisaalis.

Info telefonil 525 4144 ja e-mailil kadri.nurk@gmail.com

Kadri Nurk
krija hatha jooga juhendaja

KOSE PASUNAKOOR 130-AASTANE

Laupäeva, 20.oktoobri õhtuks oli kõik huvilised lahkesti kutsutud Kose-Uuemõisa Külakeskusesse Kose Pasunakoori 130.aastapäeva ja orkestri kauaaegse juhi Voldemar Reimaa 92.sünnipäeva tähistamise kontserdile.

Publiku ette olid üles rivistatud nii orkestri praegune põhikoosseis kui ettevalmistusorkester. Lisaks külalisena Tallinna Pimedate Puhkpilliorkester. Ettekandele tulid tuntud kodu- ja välismaised puhkpillilood, muuhulgas mitmed Voldemar Reimaa kirjutatud palad. Tõhus panus oli ka orkestri oma liikmete poolt: esitati Peeter Söödi lugusid ja Andres Valdi loodud „Elevandi mars“ kõlas sel kontserdil lausa esiettekanadena. Solistidena astusid publiku ette Kertu Suuman ning pasunakoori liikmed Johanna Maria Roomet, Asko Mander ja Uku Kruusamägi. Kõik pillilood võeti publiku poolt soojalt vastu.

Väärikas vanuses puhkpilliorkestrit olid tulnud tervitama Kose vallavanem Vello Jõgisoo ning Ida-Harju Koostöökoja poolt Merle Pussak. Lilledega peeti meeles nii dirigent Olev Roosat, kes on tegutsenud Kose Pasunakoori juhina üle 30 aasta kui teenekat Voldemar Reimaad. Oma tervituse andsid edasi Kose naiskoori „Krõõt“ ja Pimedate Puhkpilliorkestri esindajad.

Kui õhtu juht Vello Loogna oli kolmandat korda välja hõiganud kontserdi viimase pala „Tordilõik“, see ka kõlas. Järgnes praeguse pasunakoori pildile jäädvustamine ning seejärel olid kõik palutud tordile, mis oli tõeliselt uhke ja kaunis. Meeleolukas õhtu jätkus mõnusa õhkkonnas vestlusringis.

Olev Roosa töö väärrib tunnustust, et orkester sellise auväärt vanuseni on jõudnud. On tore, et kõrvuti kogenud mängijatega on orkestri töösse haaratud ka muusikakooli puhkpilliõpilased päris õpingute algusest alates. Just niimoodi kantakse edasi pillimängutraditsiooni Kosel. Ei ole kerge ülesanne sellises väikeses kohas nagu Kose saada kokku ja hoida „töökorras“ puhkpilliorkestrit, et pillilood ka hästi kõlaksid. Laupäevane juubelikontsert andis südantsoojendava kultuurielamuse ja tõestuse, et see on võimalik.

Jaksu Olev Roosale kõigile pasunapoistele-tüdrukutele edaspidiseks, et Kose Pasunakoor võiks veel ja veel järgmisi juubeleid tähistada!

Liia Oll

PILLIPIIGAD PÄLVISID HARIDUS-JA TEADUSMINISTEERIUMI PREMIA

Folkansambel „Pillipiigad“ sai kutse Haridus-ja Teadusministeeriumi pidulikule vastuvõtule, kuhu olid kutsutud kõik 2010/2011 õppeaastal toimunud rahvusvaheliste konkursside, olümpiaadide ja spordivõistluste võitjatest õpilased ja üliõpilased.

Üritus toimus Tartus, Teaduskeskuses AHHA.

Kohale olid tulnud rahvusvaheliste aineolümpiaadide võitjad, kes olid saavutanud rahvusvahelisel tasandil kuld-, hõbe- ja pronksmedali. Esindatud oli Tallinna Reaalkool, Hugo Treffneri Gümnaasium, Tallinna Tõnismäe Reaalkool, Narva Pähklimäe Gümnaasium, Gustav Adolphi Gümnaasium jne.

Professionaalse muusika valdkonnas oli esindatud Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia oma kõrgete saavutustega.

Spordi erinevatelt aladelt olid kuulsust toonud Eesti Vabariigile Grit Sadeiko (Euroopa meister), Märt Israel (XXVI suveuniversiaadi võitja), Ott Joala (S-550 paadiklassi maailmameister) jne.

Folkansambli „Pillipiigad“ noored neid (juh. Juta Helilaid ja Angelika Kadarik) kuulusid auväärsele seltskonda kuldmedali võiduga rahvusvaheliselt folkloorifestivalilt-konkurssilt „Sofia Kevad 2011“.

Kose valda esindasid: Nele Jaago, Janete Trestip, Madli Viiul, Marta Viiul, Kelly Veinberg, Caroly Veinberg, Anna-Helena Inno, Hannela Liht, Hanna-Liia Kiipus, Kristina Piksar, Kätlin Tamm, Kristi Rask, Kerli Maasik, Gertrud Sild.

Kutsega kaasnes Haridus- ja Teadusministri Jaak Aaviksoo käepigistus, tänukirjad ja rahaline preemia.

Meiega ühes kategoorias (muusika) olid vastuvõtule kutsutud Tartu Ülikooli Akadeemiline naiskoor, Tallinna Muusikakeskkooli noortekoor, lastekoor Ellerhein, EMLS üle-eestiline poistekoor Kalev, Tartu Noortekoor jne.

Peale vastuvõttu ja pidilikküü lõunat toimus ringkäik teaduskeskuses AHHA.

Folkansambel „Pillipiigad“ kunstiline juht

Juta Helilaid

KOSE RAHVATANTSURÜHM KIRILIND 40

Kose naisrühm Kirilind on naerusuine ja kergejalgne rahvatantsurühm, kus juba 40 aastat käivad koos naised, et nautida ja jagada oma armastust, kirge ning rõõmu rahvatantsu ja koosolemise vastu.

Meie eesmärgiks on rahvakultuuri traditsioonide jätkamine ja hoidmine ning rahvatantsu populariseerimine. Meie kavades on nii folkloorseid kui ka autoritantse, samuti uuemaid laulu-, tantsu- ja rahvamänge, et saavutada veelgi paremat kontakti publikuga.

Rahvatantsu rõõmu jätkub jagamiseks nii hubastel külapidudel kui ka suurejoonelistel tantsupidudel Eestimaal ja festivalidel Euroopa riikides.

Kirilinnus tantsivad kaunid, nooruslikud, rõõmsameelsed ja kokkuhoidvad naised, kes panevad oma tantsuoskust proovile ka erinevatel võistutantsimistel. Rühma arhiivis on palju diplomeid, laureaadiiduleid ja tänukirju. Korduvalt oleme kuulunud Eesti parimate naisrühmade hulka – aga Eestis on ligi 160 naisrühma, seega on konkurents olnud väga tihe!

Teadagi on igas tantsus oma "iva", mis tuleb üles leida ja vaatajateni kanda - ainult nii on tants naudinguga jälgitav.

Samuti tuleb rahvariideid osata väärikalt kanda. Need töed on rühmale sisendanud juhendaja Lea Danilova, kes seadis Kose naiste tantsusamme kolmeteist aastat.

Mis siis sunnib naisi tantsutrennis käima? Vastus on lihtne: hea seltskond, ühised esinemised, sünnipäevad ja jõulud ning mõnus pingeline nii kehale kui hingele. Oma entusiasmiga püüame olla eeskujuks ka oma lastele, see loob järjepidevuse.

Naisrühm on üks imeline nähtus, sest ta jääb alati nooreks ja graatsiliseks. Aastad ei mõju talle, sest ta nooreneb pidevalt uute tantsijatega.

19. novembril kell 19.00 tähistame Oru Külakeskuses oma 40. sünnipäeva.

Tule sinagi meiega lustima!

Kai Reek

Kirilinnu tantsija 19. hooaega

KOSE VALLA NOORSOOTÖÖS UUED PÕNEVAD PROJEKTID

Sel sügisel korraldatakse Eesti ANK ettevõtmisel mitmeid vahvaid projekte, millest võtavad osa ka Kose valla noortekeskused.

Noortekeskustest ülevaate saamiseks on projekt „Mis LOOM

on ANK“. Kõigil Eestis tegutsevate noortekeskuste esindajatel võimalik täita ankeetküsitlus, mis aitab kaardistada noortekeskuste hetkeolukorda Eestis. Projekti teise etapina külastavad oktoobrikuu teises pooles Eesti ANK esindajad koostöös Tallinna Pedagoogilise Seminari, Tartu Ülikooli Narva Kolledži ja Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia tudengite ning maavalitsuste noorsoonõunikega kõiki noortekeskusi üle Eesti

Ankeetküsitluse ja külastuste tulemusena valmib aasta lõpuks elektrooniline andmebaas, mis on kõigile kättesaadav ja kasutatav.

Projekti esmaseid tulemusi presenteeritakse Eesti V Noorsootöö Foorumil ja Eesti ANK X aastapäeva tähistamisel 14-15 novembril Tartus.

Noortekeskuste kaardistamise läbiviimist toetavad Hasartmängumaksu Nõukogu ja Eesti Noorsootöö Keskus.

Teine suur projekt on ESF vahendite abil "Noorte konkurentsivõime suurendamiseks ja sotsiaalse tõrjutuse vähendamiseks ühiskonnale pakutava noorsootöö teenuse osutamine läbi noortekeskuste" teostamine aastatel 2010 – 2013. Kõnealuse lepingu raames saavad eeloleva kolme aasta jooksul 150 noortekeskust võimaluse kaasata oma tegevustesse rohkem noori ja ESF vahendite toel muuta teenused mitmekülgsemaks.

Toetatavad tegevused on huvitegevuse korraldamine noortekeskustes, tööelu tutvustavate tegevuste läbiviimine ning kogukonna arengut toetavate noorte omaalgatuste fondi loomine hankes osalevate noortekeskuste juurde. Viimane on eriti tänuväärne võimalus noorte kaasatuse suurendamiseks.

Lisaks eelmainitud tegevustele on luubi all mobiilse noorsootöö teenuse arendamine. Programmi vältel koostatakse mobiilse noorsootöö käsiraamat ning koolitatakse 90 noorsootöötajat, kes hakkavad oma piirkonnas õpitut koheselt rakendama. Tähelepanu pööratakse ka noorte tervistavale puhkusele ning korraldatakse vähemalt 6 laagrit aastas.

Teenuste teostamiseks valitakse igaks tegevusperioodiks välja 50 noortekeskust, kes viivad ellu kompleksteenuse raames ette nähtud tegevused, 6 noortekeskust, kes korraldavad projektlaagri ning sõlmitakse lepingud 30 noortekeskuse piirkonnas MoNo teostamiseks.

2011/2012 aastal osalevad selles projektis ka Ravila ja Kose Noortekeskused. Huvitegevusena pakutakse teenuseid Ravilas draamaringina, kus õpitakse erinevaid näitlemis- ja eneseväljendusvõimalusi ning tutvutakse ametitega, mis draama ja näitlemisega seonduvad. Kosel tehakse koostööd Kose Kunstikooli, Kose-Uuemõisa ja Palvere Noortetubadega, kus põhirõhk on käsitööl kaasaegsete tehniliste vahendite abil. Samuti tutvutakse erinevate ametite ja töökeskkondadega. MoNo koolitusest võtavad osa 3 meie valla noorsootöötajat ning tegevused algavad jaanuaris.

Üheks vahvaks osaks sellest projektist on NAF ehk Noortekeskuse kogukonna arengut toetavate noortealgatuste fond, mille eesmärgiks Eesti avatud noortekeskuste kogukonna arengut toetavate noortealgatuste fond ehk NAF on mõeldud selleks, et noortekeskuse piirkonna noored saaksid aktiivselt osaleda otseselt enda kavandatud ja kogukonda arendavates projektialastes tegevustes. Noortekeskuste juures toimiv fond toetab nii noorte formaalseid kui ka mitteformaalseid gruppe.

Taotluste hindajateks on noortekeskuse poolt kokku pandud kohalikest noortest ja ühest noorsootöötajast koosnev 5-liikmeline hindamiskomisjon. Kosel kuuluvad sellesse komisjoni KNV (Kose Valla Noortevolikogu) 4 liiget ja noorsootööspetsialist

Mis on noorte omaalgatus ehk NAF ?

Noortealgatuseks peame projekte, kus noored osalevad aktiivselt ja otseselt enda kavandatud ja kogukonda arendavates projektialastes tegevustes.

Toetatavad tegevused

NAF läbiviimine selleks valitud noortekeskuste juures peavad jälgima Eesti Avatud Noortekeskuste Ühenduse poolt koostatud taotlemise tingimusi ning kasutama selleks ettenähtud lepinguid, taotlus- kui ka aruaandevorme. Oluline on jälgida noorte kaasatust igas etapis.

NAF peamine sihtgrupp on 12- 16 aastased piirkonna noored ja konkursi raames peavad kaasatud peab olema vähemalt 60 noort (st, et omaalgatusest saavad osa vähemalt 60 noort). Fondi eelarvest (a` 1917,35 € noortekeskuse kohta) tuleb toetada vähemalt nelja omaalgatust aastas.

AVANEB KOSE VALLA NAF PROJEKTIKONKURSS

HEI SINA NOOR, KES SA MÕTLED, ET KUS VÕIKS LEIDA RAHA OMA VAHVATE MÕTETE TEOSTAMISEKS, ÄKKI SULLE SOBIB NAF?

Mis see on? NAF on mõeldud selleks, et noored saaksid aktiivselt osaleda otseselt enda kavandatud ja kogukonda arendavates projektialastes tegevustes. Selle läbi muutub nii sinu kui ka sõprade elu Kosel paremaks ja huvitavamaks!

NAF peamine sihtgrupp on 12- 16 aastased piirkonna noored. Samas võivad taotleda ka nooremad ja vanemad! Kui sul

on idee, täida taotlus (leid <http://www.ank.ee/files/NAF%20taotlusvorm,%20lisa%202.6.pdf>) ja esita see Kose Noorsootööspsialistile (Angela Kilk) kas e-posti (angela@kose.ee) või too ise kohale (Kose Vallavalitsus). Ravila noorte kontaktisikuks on Liina Laissaar (liina@kose.ee) ja Ravila Noortekeskus. Hiljemalt kahe nädala pärast saad sa vastuse, kas sinu ideed toetati. Kui taotluse täitmine tundub uus ja vajad abi, võta kohe noortekeskuse töötajatega ühendust ja me aitame sind. Kirjuta angela@kose.ee või helista 6339307. Saame kokku, räägime sinu ideest ja aitame selle taotluseks vormida!

Arvesta, et projekt tuleb ellu viia alates 1. detsember 2011 kuni 15. august 2012.

Toetuse saanud noortega sõlmime koostöölepingu, kus on kirjas tegevuste läbiviimise aeg, toetatav summa ning aruande esitamise tähtaeg.

Taotlusvormi täitmine on lihtne. Lisaks taotleva grupi kontaktinfole tuleb vastata mõnele olulisele küsimustele, et grupp ise oma idee hästi läbi mõtleks.

Peamised küsimused, millele taotlusvormis vastata tuleb!

1. Idee tutvustus ehk, mida soovitakse teha?
2. Millest on idee saanud alguse?
3. Milline on idee elluviimise tegevuskava?
4. Kuidas idee aitab kaasa kogukonna arengule?
5. Kellega koos ideed ellu viiakse, kuidas jagatakse ülesanded (teised noored, koostööpartnerid)?
6. Millised on projekti planeeritavad tulemused?
7. Millist abi oodatakse oma noortekeskuse töötaja poolt?
8. Kas plaanitakse kasutada varaait programmi (võimalus laenuatada erinevaid vahendeid tasuta)?
9. Eelarve ehk, kui palju raha vajatakse idee teostamiseks (oluline on, et taotletav summa tagab 100% tegevuste kulud ja kaasrahastamist ei toimu)?

Projektid või tegevused, mida ei saa NAF eelarvest toetata

Noorsoovahetused, laagrid, erinevate rahvusvaheliste projektide reisi- ja osaluskulud, kasumit teenivad noorteüritused, koolitustel osalemine (osavõtumaksud jms), suured investeeringud (nt projektijuhile sülearvuti vms ostmise, kaasfinantseerimist vajavad projektid, teostatud või juba alanud projektid, tegevused, mis ei täida NAF eesmärke!

OLULINE TEADA:

Toetust ei kanta noorte isiklikele kontodele. Omaalgatuse kulud katab noortekeskus vastavalt tegevuskavale, eelarvele ja SINUGA sõlmitavale koostöölepingule. Kulud kaetakse (tasutakse) otse teenuse pakkujale arve alusel. Erandkorras saab tasuda sularahas tseki alusel (nt bussipiletid vms).

Kui teil tekib muresid seoses taotlemise või projekti elluviimisega küsige julgelt abi ja nõu noortekeskuse töötajalt. Nemad aitavad sind. Oluline on, et te ise olete idee loojad, taotluse täitjad, idee elluviijad sest vaid nii saate projekti elluviimisest maksimaalselt kasu- uued kogemused, ideed ja eduelamused.

Milline idee on piisavalt hea, et taotlus esitada? Iga idee on hea. Oluline, et see idee aitab parendada sinu kodukohta. Otsi omale mõttekaaslast ja kirjutage taotlus ühiselt ning esitage see julgelt fondile. Kui hindajad leiavad, et ideed võiks edasi arendada, siis saad selle uuesti esitada sest taotlusi võib saata siis, kui selleks vajadus tekib. Tähtaegu ei ole.

Mis summat võib taotleda? Fondi suurus on nii Kosel kui ka Ravila Noortekeskuse 1917,35 €, millest soovime toetada vähemalt 4 ideed Kosel ja 4 ideed Ravilas!

NAF noor, pane end proovile ning anna eduelamusele võimalus!

Lisainfo: www.ank.ee

Vajad abi?

PROJEKTIKOOLITUS (kuidas täita taotlust, läbi viia projekti ja teha aruannet) toimub 11. novembril kell 15.00 Kose Vallamaja saalis ja 11. novembril kell 18.00 Ravila Noortekeskuses.

Kui taotluse täitmine tundub keeruline ja vajad abi, võta ühendust noortekeskuse töötajatega. Nemad aitavad rõõmuga teie idee paberile panna ja vormida taotlust.

Täpsem info projektide kohta ka Kose valla noorsootöölehel kosenoored.wordpress.com

KOHTUMINE LASTEKIRJANIK JAAN RANNAPIGA

Tähistamiseks koduvalla kirjaniku Jaan Rannapi 80. sünnipäeva, kuulutasime aprillikuus välja õpilaste omaloomingu võistluse teemal „Minu koolilood“. Osalejaid oli kokku 44 – Oru Põhikoolist 29 ja Kose Gümnaasiumist 15 (4-ndad klassid).

Parematega osutusid:

I-II kl.	Riggo Saggor Oru Põhikool
III-IV kl.	Sander Naarits Kose Gümnaasium
	Joosep Rannu Kose Gümnaasium
	Taavi Rannu Kose Gümnaasium

V-VII kl. Miikael Palmsaar Oru Põhikool
Kaarel Saadoja Oru Põhikool

VIII-IX kl. Ott Väli Oru Põhikool

27. septembril toimus Kose Raamatukogus kevadise võistluse tublimatele auhindade üleandmine. Oma autogrammiga raamatud andis üle juubilar Jaan Rannap. Kirjanik rääkis enda kirjutatud raamatutest ja huvitavatest kooliaja juhtumistest. Meie külalisel oli kaasas üllatuskott, mis sisaldas tema kooliaegseid flöödiilaadseid savist puhkpille –okariine. Igast viiest erineva suurusega pillist võlus Jaan Rannap välja tore da pilliloo.

Kohtumise heaks kordaminekuks andsid omapoolse panuse Kose Muusikakooli õpilased Aurora Mikk viiulil ja Liisbet Estra koos õpetaja Karin Sarapuuga akordionil ning 4 A klassi etlejad (õpetaja Lea Danilova), kes lugesid katkendeid J.Rannapi raamatutest.

Aitäh kõigile omaloomingu võistlusel osalejatele ja kohtumisõhtul esinejatele!

Heljo Järvelaid, Liia Oll, Ingrid Kuusk

PAREMAD KOOLILOOD

I-II kl.

PRÜGIPÄEV

Ühel päeval öeldi, et meie klass peab koristama. Onu Allar ütles, mis me peame koristama ja millistest kohtadest. Meid pandi rühmadesse. Mina olin koos Kahro ja Gabrieliga. Me läksime kooli eest, külakeskuse eest, noortekeskuse eest ja lõpuks kooli ette tagasi. Me leidsime igasuguseid krõpsupakke, klaasikilde, pudeleid ja kõige rohkem suitsukonisid. Kõik sai ilusasti puhtaks.

See päev oli rõõmus, lõbus ja lahe päev.

Riggo Saggor, Oru Põhikool

III-IV kl.

KOOLILUGU

Ülo kuulis läbi une isa hüüet: „ Poisid kooli! „ Seepeale kargas Ülo voodist välja. Ta riietus, pesi hambad, söi ära ühe kohukese ja haaras seljakoti ning kihutas kooli poole. Koolis ootas osa lapsi juba ees. „Tere!“, hõikas Ülo ja istus oma pinki. Tuli õpetaja, tervitas lapsi ja istus oma laua taha. Äkki hüppas õpetaja toolilt püsti ja kiljatas. Nüüd nägid ka õpilased, kuidas suur ämblik oma niidiga kõikus õpetaja laua kohal. Tüdrukud kiljusid ja poisid käratsesid. Ülo tõusis vaikselt oma kohalt ja võttis ämbliku õrnalt paber-rätikusse ja lasi aknast alla. Õpetaja kiitis Ülot. Seejärel kõik rahunesid ja tund sai jätkuda. Muud põnevat sel päeval enam ei juhtunud.

Sander Naarits, Kose Gümnaasium

VII-IX kl.

KUIDAS MINU ISA KUNSTIHUVI TÕSISELT KÄRPIDA SAI

Selle loo jutustas mulle minu vanaema peale seda, kui olin saanud emalt riielda koolivihikusse joonistatud piltide pärast. Kui minu isa õppis põhikooli kaheksandas ehk siis viimases klassis (sel ajal oli põhikool kaheksaklassiline), oli niisugune tava, et kui midagi tähtsat öelda oli ning samuti iga veerandi lõpus, tehti terve kooli üldkogunemine. Seal loeti ette eeskujulike õpilaste nimed, kiideti tublisid laululapsi, laideti kahemehi ja muidu lorusid. Minu isal oli kombeks, nagu ka minul praegu, igal võimalusel koolivihikusse pilte joonistada. Oli ju vaja nii palju põnevat jäädvustada, aga fotokat ei olnud alati käepärast. Et õpetajad pahaks ei paneks, rebis isa need joonistustega lehed vihikust välja. Ühel järjekordsel kogunemisel öeldi ka isa nimi maha. Isal on siiani meeles, kuidas direktor ütles terve kooli ees: „Väli ka siin jookseb mööda koolimaja ringi, käes keemia vihik, millel kaks lehte sees ja needki täis joonistatud!“ Teistel oli muidugi nalja palju, aga süüdlasel endal mitte. Peale seda vähenes isa joonistamistuhin tunduvalt ja koolivihikudki olid rohkemate lehtedega.

Ott Väli, Oru Põhikool

KOSE-UUEMÕISA LASTEAED-KOOLIS

KES HEAD TEEB - SEE RÕÕMU TUNNEB

7.oktoobril tulid 4.klassi õpilased kooli traatharjade ja tööriietega. Suur soov oli anda sillale uus-vana välimus: punased sillapiirded. Väikeste töömeeste käte abil nühhkisid traatharjad ja liivapaberid edasi-tagasi mööda toru nii, et rooste ja vana värvi tolmu lendas. Oh, imestust! Punane sild on olnud vahepeal kollane.

Värvimistöö oli mõnus. Iga pintsli tõmbe järel muutus sild aina punasemaks ja ilusamaks. Meie kätetööd imetledes komistas õpetaja värvipoti otsa nii, et see ümber läks. Hea, et pott veel jõkke ei kukkunud! Kui sild üle võõbatud, tundsiime uhkust tehtu üle. Koju läks nii mõnigi punaste juuksesalkude ja punasetäpiliste põskedega.

3 tundi, 14 kätepaari ja soov muuta kodukoht kaunimaks – kõigile tuntud Punane sild sai jälle punaseks.

Kose-Uuemõisa lasteaia-kooli 4.klass ja klassijuhataja

MATK „KÜLLA HOBUSTELE“

11. oktoobril 2011. aastal oli sobiv sügispäev, aga meie käisime matkal. Kogu Kose-Uuemõisa Lasteaed-Kooli õpilaspere kogunes koolihoovi ja läks lahti jalgsimatki 3 kilomeetri kaugusel asuvasse Krei talli, hobuseid vaatama. Sõpradega juttu rääkides ja loodust vaadeldes jõudsiime kiirelt kohale. Tallis võttis meid vastu Triin, kes hooldab ja treenib hobuseid. Ta rääkis meile nendest tarkadest ja toredatest loomadest ning vastas erinevatele küsimustele. Me saime hobuseid silutada ja neile kaasavõetud külakosti pakkuda. Hobused söid meelsasti leiba, porgandeid ja õunu. Koduteel vahetasime arvamusi nähtust - kuuldust ning peagi olime koolis tagasi. Tore ja õpetlik matk oli!

Nora Hange

Kose-Uuemõisa Lasteaed-Kooli 2. klassi õpilane.

KÜPSETAMINE KOOS MEMMEDEGA

Kose-Uuemõisa Lasteaed-Koolil on saanud kenaks traditsiooniks teha midagi ühiselt Kose-Uuemõisa memmedega. Sel korral otsustati tähistada veerandi lõppu ühise küpsetamisega.

Memmed saatsid meile aegsasti retseptid, õpetajad varusid vajaminevad toiduained.

21.oktoobri hommik oli sagimist täis. Iga klass küpsetas maitstva koogi, mida kõik pärast lõunasööki maitsta said.

Lastega tegelesid memmed Helme, Tiiu, Asta, Aimi ja Heli. Suur tänu teile!

Täname ka oma kokkasid, kes päeva kordaminekule igati kaasa aitasid.

Sirje Lepik

Kose-Uuemõisa Lasteaed-Kooli õppealajuhataja

KOSE GÜMNAASIUMIS

Õppeaasta 2011- 2012 algas Kose Gümnaasiumis pisut eriliselt.

Õpetajad ja koolitõetajad said õpperuumid korda just täpselt 31.08.2011.a õhtuks, kuna õppehoone vanas osas käis viimaste minutiteni remont.

Koolisõõklas hakati õpilasi toitlustama alles septembrikuu teisest nädalast, kui sõõklas lõppes remont. Õpilased, lapsevanemad, õpetajad- kõikidega koostöös saime nendest rasketest nädalatest üle ja õpilased, lapsevanemad, õpetajad ja kõik teised koolitõetajad tunnevad rõõmu ilusate ruumide üle.

Kose vallavalitsus Kose Gümnaasiumi pidajana tegi meie kooli 88.aastapäevaks toreda kingituse. Kose Gümnaasiumi pere püüab omalt poolt kooli mainet kõrgel hoida õppetöö hea korraldamisega, tublide tulemustega õppimises ja aineolümpiaadidel, spordivõistlustel kaasa lüües.

Või uusi mõtteid ellu viies...

Sellel õppeaastal said soovijad tellida Kose kooli päris oma päeviku.

Selle päeviku koostamisega alustas algklasside õpilaskond ja õpetajad eesotsas õppealajuhataja Sirje Hanikatiga juba kevadel. Kahjuks ei suutnud trükkija- firma päeviku valmimise kuupäevadest kinni pidada ja päevikud jõudsid koolis müüki suhteliselt hilja, alles augusti viimastel päevadel.

Kose Gümnaasiumi oma päevikus on sisu erinev jaemüügis olevate koolipäevikute kirjetest. Meie päevikus on meie valda tutvustavad ja meie kooli ajalugu tutvustavad leheküljed lisaks tavapärasele kirjetele, millised tuttavad jaemüügist ostetavates päevikutes.

Päeviku kaaned on kujundatud meie kooli õpilaste töödelt.

Tahame oma kooli päevikut pakkuda soovijatele tulevikuski. Tellimisi hakkab juhtkond klassijuhatajate kaudu kirja panema kevadel 2012.

Õppeaastat 2011- 2012 alustas Kose Gümnaasiumis päevases õppes 540 õpilast ja 01.10.2011.a. käivitunud mittetatsionaarses õppes (õhtuõppes) 35 õpilast. Kokku 575 õpilast.

01.09.2011 alustas uue õppekava järgi õppimist 1., 4.,7. ja 10 klass.

Raskusi oli septembris, sest tööviikute ja õpikute kirjastamine vabariigis ei jõudnud haridusuuendustega sammu pidada. Õpetajad on tänulikud lapsevanematele ja õpilastele, kes suhtusid mõistvalt ja ootasid kannatlikult ära kooli poolt pakutavad lahendused.

Uue õppekava juurde kinnitatud tunnijaotusplaani näeb meie koolis ette, et 10.klassi kursus on suhteliselt teoreetilise alatooniga ka tehnoloogia- riikaitse aluste suunal. 10 klassis saavad kõik õppesuunad kätte akadeemilise miinimumi kõikides ainetes niivõrd, kuivõrd võimaldab tunnijaotusplaan.

Alates 11.klassist saab tegelik suundadesse jaotumine reaalsuseks: kas reaalainete-, humanitaarainete- või tehnoloogia- ja riigikaitse aluste suund. Seetõttu on 10 klassi õpilastel sellel õppeaastal vaja panustada oma aega ja vaimset potentsiaali õppetööle rohkem, kui näiteks tehnoloogia- riigikaitse aluste suuna valinud õpilased eeldasid Kose Gümnaasiumisse õppimiseks avaldusi tuues.

Meie koolis asusid sellel õppeaastal tööle uued inimesed.

Majandusmeeskonna uuendused.

Päevase administraatorina on ennast toreda "koolitädina" näidanud Kaide Meerits, raamatukogusse asus tööle ja on oma asjalikkusega, rõõmsa meelega ja tegusa inimesena õpilaste ja kolleegide poolehoiu võitnud Kadi Kornak.

Arvutiasjanduse spetsialist Silver Püvi tegemised on tuntavad, kuid tema ise liigub majas rohkem õhtuti, samuti annab reaalainete tunde mittetatsionaarses õppes.

Meie majas uued aineõpetajad.

Helen Saar- eesti keele ja kirjanduse õpetaja; näiteringi juhendaja ja koolilehe vastutav väljaandja.

Kaia Laansoo- õigusõpetuse ja inglise keele õpetaja gümnaasiumiastmes ja mittetatsionaarses õppes; osaline koormus.

Vaike Juursalu- vene keele õpetaja; osaline koormus.

Alla Masing- vene keele õpetaja.

Epp Kevvai- käsitöö ja kodunduse õpetaja, osaline koormus.

Jaan Urgas- loodusainete õpetaja.

Henri Reeder- noorsootöö koordineerija ja ajaloo asendusõpetaja; osaline koormus.

Andres Õis- füüsika, asendusõpetaja.

Täname uusi tulijaid, et nad just meie maja endale uueks tööpaigaks valisid!

Kooli kodulehelt Internetiaadressiga www.kose.edu.ee leiate kõik meie kooli kohta. Kajastatud on kogu koolitöösse puutuv. Proovime olulised teated kiiresti kodulehe kaudu edastada, et need, kes mingil põhjusel ei pääse ekooli kaudu uudisteni, saaksid siiski vajaliku info kätte.

Palume pöörata tähelepanu koolivõimla ja peegelsaali kasutamise graafikutele. Ilusad ruumid kutsuvad tervist turgutama igasuguste liikumistrennide läbi. Esmased valikud on kool omaks tarbeks teinud, ka spordikoolid on ajad broneerinud. Ruumide kasutuse graafikutes ootavad aga mõned vabad tunniajad täitmist.

Huvi korral helistage Rivo Roosnurme telefonil 56677040, kes annab edasised juhtnöörid ruumide rentimise osas.

Ilusat sügist kõigile soovib

Sirje Laansoo
Kose Gümnaasiumi direktor

Mõned teated veel....

TÄHELEPANUKS!

Kose Gümnaasiumi lastevanemate ÜLDKOOSOLEK 1.- 6. klasside õpilaste vanematele toimub 02.11.2011.a. kell 18.30 Kose Gümnaasiumi aulas

PÄEVAKORD:

18.30- 18.40	Koosoleku rakendus	direktor
18.40- 19.20	Loeng, küsimused- vastused	M.Härm-Tilk
"Mokatubakas - tarbimise põhjused, ennetus, selle äratundmine ning kuidas last aidata."		
19.20-19.25	Koolielu uudised- uuendused õa 2011/2012	direktor
19.25- 19.30	Õppealajuhataja ülevaade õa 2010/11	S.Hanikat
19.30- 19.40	Hoolekogu uute liikmete valimine	direktor
19.40- 19.45	Koosoleku lõpetamine	direktor
19.45- 20.30	Klassikoosolekud vastavalt ruumide jaotusele	

Kose Gümnaasiumi lastevanemate ÜLDKOOSOLEK 7.- 12. klasside õpilaste vanematele toimub 03.11.2011.a. kell 18.30 Kose Gümnaasiumi aulas

PÄEVAKORD:

18.30- 18.40	Koosoleku rakendus	direktor
18.40- 19.20	Loeng, küsimused- vastused	M.Härm-Tilk
"Mokatubakas - tarbimise põhjused, ennetus, selle äratundmine ning kuidas last aidata."		
19.20-19.25	Koolielu uudised- uuendused õa 2011/2012	direktor
19.25- 19.30	Õppealajuhataja ülevaade õa 2010/11	H.Möldner
19.30- 19.40	Hoolekogu uue koosseisu valimine	direktor
19.40- 19.45	Koosoleku lõpetamine	direktor
19.45- 20.30	Klassikoosolekud vastavalt ruumide jaotusele	

ORU LASTEAIAS

JA NII OLIGI!

Lasteaias löödi lokku:
„Müüjad tulge meile kokku!“
Olgu õues pisut kära,
teeme Mihklilaada ära.
Suure raha saate Teie,
osa kingiks teile meile.
Helid panid jala ämbri,
nüüd ei kosta ühtki tämbrit,
aga ilma musata
lasteaed ei läbi saa.

Kõik sai kokku lepitud. 29. septembri hommik oli paljutöötav. Hurraa! Ehk taevataat soosib meie tegemisi ja ettevõtmisi. Lõunatund oli signat-saginat ja kiireid askeldusi täis. Rahvariide seelikud välkusid siin-seal, riputati üles laadatervitus tulijatele, tassiti õuele küll suured, küll väikesed, kõrged ja madalad lauad. Basseini ääri said ehtima maailmatusuured kõrvitsaisandad, imeliselt mügarad kartulikoljatid, pilkupüüdvad suvikõrvitsad. Ja siis nad hakkasidki tulema – LAADAKAUPMEHED.

Kogu õu oli korraga suminat täis nagu õiges mesitarus ikka. Küll oli siit võimalus osta pesukaupa, linu, tekke, patju, mänguasju, lemmikloomade tarvikuid ja toitu, võrratult meelitasid šokolaadi ja mooniseemnetega kaunistatud seemned. Oru taimeõlitööstus pakkus tervistavaid õlisid ja seemneid. Kauplus Puruvana ja Oru memmed rõõmustasid ostjaid sokkide, kinnaste, sallide ja külmailma jaoks vajalikuga.

Lasteaed ise pani välja ökolaua Mesimummide mahetoodang, kust võis leida mett, suhkrustatud jõhvikaid, õunamahla, kartuleid, keedetud peeti, porgandeid, suurte võrkudega mitut sorti kartuleid. Isegi musta värvi delikatesskartul oli kohale müüjiks toodud. Huvilised said osta maitsetaimi ja istikuid.

Avatud oli Laadakohvik, mis meelitas kõiki maitsvate võileibade ja küllusliku koogivalikuga, tee, kalja ning kohviga. Aga mis peamine – sai imemaitsvat laadaputru rohkete lihakõrnetega.

Kohalolijaid üllatas oma kohalolekuga veekilpkonn Velli.

Akordionimuusika saatel keerutasid jalga ja pakkusid vaheldust Kärjekese rühma mihklilaadalsed. Tervitus- ja tänusõnu lausus lasteaia direktor Evelin, kes ise oli pühalikult kaunites valgetes rahvuslikes riietes.

Laadamelule lükkas õige hoo sisse pillimees Jüri, kes oma kitarri- ja akordionimänguga tõi kohalolijatele sära silmadesse ja pani hinge helisema.

Kõlavate ergutushüetega suunas rahvast ostma õp Gerli. Õnneloos leidis 100% õnneliku uudishimuliku.

See laat oli soe, sõbralik, ühise eesmärgi nimel tegutsemine, mis andis indu juurde uute projektide koostamiseks. Mis siis, et päeva lõpuks oli kõigil „toss“ väljas. Oli mõnus jälgida, kuidas rahvas kohvitassi taga juttu puhus ja laada õhkkonda nautis.

Ootame, et järgnevatel ettevõtmistel meie lasteaia lapsevanemad veel aktiivsemalt kaasa löövad.

Uskumatu, aga nii saimegi endale lasteaeda uue muusikakeskuse.

Aitäh KÕIGILE, kes ürituse õnnestumisele kaasa aitasid.

Saima Laur

Rühma Mummid õpetaja

ÕPETAJATE PÄEV ORU LASTEAIAS

Õpetajate päev on päev, mida alati oodatakse, mis tekitab rõõmu ja elevust nii lastele kui õpetajatele.

Juba päris palju aastaid on Oru lasteaias toimunud õpetajate päeval tore traditsioon, et lasteaias tegelevad lastega hommikupoolisel ajal Kose gümnaasiumi vanema astme õpilased Juba hommikust saadik on lasteaias märgata laste ja õpetajate ootusärevust – missugused „õpetajad“ meile küll tulevad. Eriti oodatud on sama lasteaia endised kasvandikud, kuna siis on alati võimalus imetleda, kuidas tuttavatest väikestest lasteaialastest on sirgunud kenad neiud - noormehed. Õpetajad annavad enda asendajatele üksikasjalikke selgitusi õppetegevuse läbiviimisel ja mitu näpunäidet –soovitust lastega tegelemisel. Uued „õpetajad“ jäävad lastega omapead. Õpetajatel ja õpetaja - abidel on samal ajal võimalus end hetkeks vabamalt tunda ning lasteaia saalis väikeses kohvilauas mõtteid vahetada.

Sellel aastal kulges esiagu kõik traditsiooniliselt, kuid pärast saali kogunemist kutsuti vestlusringi üllatuskülaline – Kose kirikuõpetaja Mare Palgi. Loomulikult oli tal kaasas tema tähtsaim „töövahend“- Piibel. Sealnt loetud lühike kirjakoht Marta ja Maarja loost (Luuka 10; 38-40) sai mõttevahetuse aluseks. Kas muretseda paljude asjade pärast, toimetada vajalike tööde kallal, või tuleks mõelda loos lausunud Jeesuse sõnade peale: „Marta, Marta, sa muretsed ja vaevad end paljude asjadega, aga tarvis on vaid üht.“

„Mis on see üks meie jaoks“, küsis Mare Palgi. Koos oli huvitav mõelda selle üle, kumba on meis rohkem, Martat või Maarjat. Mida me oma elus tähtsaks peame? Muidugi oleneb olukorradest. Vastuseid oli mitmesuguseid ja valesid vastuseid polnud. Enim jõi kõlama mõte, et selles kiirustavas elus on mõned hetked väga olulised. Peame püüdma ära tunda, kes või mis teeb teatud hetke meie jaoks tähtsaks. See ongi see üks. Sõnum saab arusaadavaks igaühele omamoodi, kuid see olenebki inimesest endast ja tema valikutest, mida tähtsaks pidada. Küllap oleme sageli Martad, kes püüavad hakkama saada mitmete ülesannete ja rollidega, kuid meie kõrvad jäävad kurdiks olulistele sõnumitele antud ajahetkel. Kuid kindlasti leidub igas inimeses Maarjat, kes jätab hetkeks kõik „ülitähtsad“ toimetused ja kuulab, mida tahetakse talle öelda.

Sellel toredal õpetajatepäeva hommikul olime tõenäoliselt kõik pigem Maarjad. Olime saanud kuulda ja mõelda oluliste asjade üle meie elus. Selle eest suured tänusõnad õpetaja Mare Palgile.

Täname ka Ukut, Henrit, Laurat ja Laurat, Kellit ja Maarjat. Noored olid tublid ja teotahelised – kõik said etteantud kohustuste, ülesannete ja lastega hakkama. Lapsed olid kenasti hoitud ja „noored õpetajad“ usutavasti kogemuste võrra rikkamad.

Koosviibimise lõpus said kõik veel õnnitleda õpetajat, kelle sünnipäev on just õpetajatepäeval.

Jääme huvi ja rõõmuga ootama järgmist õpetajate päeva.

Lasteaiaõpetajad Eda ja Terje

NOVEMBER 2011 KOSE VALLAS TOIMUVAD

SÜNDMUSED			
02.nov.	15.00	LAULUKLUBI	Kose Päevakeskus
11.nov.	20.11	KINOBUSSI FILMITALGUTE filmi "Täitsa lõpp" esilinastus. Ürituse link: http://www.filmitalgud.ee Piletid 2 EUR ja 3 EUR müügil Piletilevis ja enne algust kohapeal	Oru Külakeskus
12.nov.	11.00	SPORDIPÄEV Spordimajas. Soovitatav eelregistreerimine tel.6756202	Kose Spordimaja
12.nov.	19.00	LC Kose sügispidu. Tantsuks ansambel ALDERJANTS	Oru Külakeskus
15.nov.	14.30	INKOTUBA	Kose Päevakeskus
16.nov.	15.00	LAULUKLUBI	Kose Päevakeskus
16.nov.	17.00	Siidiviltimine. Juhendab Marina Kuuseoja. Eelregistreerimine tel.6756202	Kose Päevakeskus
16.nov.	18.00	Maalehega ASSOORIDEL. Reisimuljeid jagab Aive Sarjas	Kose Raamatukogu
16.nov.	19.00	Ülevallaline mäluturniir Mäluveski II voor	Oru Külakeskus
18.nov.	10.30	Harjumaa Koolinoorte Vokaalansamblite Festival	Oru Külakeskus
19.nov.	19.00	Tantsurühma Kose Kirilind 40. sünnipäevakontsert	Oru Külakeskus
22.nov.	10.00	Tallinn Baroque muusikaline etendus "Külla Kuningale", pääse 2€	Oru Külakeskus
24.nov.	12.30	Etluskonkursi "Koidulaulik" Harjumaa voor	Oru Külakeskus
25.nov.	15.00	KADRIPÄEV-karneval "Põlle pralle"	Kose Päevakeskus
25.nov.	10.00-21.00	ÕÕRaamatukogu – Õös on asju.....	Kose-Uuemõisa Raamatukogu
26.nov.	11.00	Eesti Rahvusliku Folkloorinõukogu pärimusprojekt: hingedeae eesti rahvakalendris. Täpsem info kuulutustel	Oru Külakeskus
30.nov.	15.00	LAULUKLUBI	Kose Päevakeskus
30.nov.	11.00	Eesti Rahvusliku Folkloorinõukogu pärimusprojekt: andresepäev rahvakalendris. Täpsem info kuulutustel	Oru Külakeskus
10.dets.		JÕULULAAT	Kose Spordimaja
NÄITUSED			
20.okt. - 22. nov.		Tammiku Kunstikeskuse näitus	Oru Külakeskus
03.okt. - 19.nov.		UNISTUSED. Perekond Tulp perenäitus	Kose Raamatukogu
21.nov. – 20.dets.		Palvere Külakeskuse käsitöönäitus	Kose Raamatukogu

KES MINEVIKKU EI MÄLETA, MINGU MUUSEUMISSE!

Kevadisest Kose raamatukogus toimunud kohtumisest Karla külast pärit käsitöömeistri ja kudumisraamatute autori Aino Praakliga hakkas idanema mõte minna tutvuma Eesti Rahva Muuseumis (ERM) talletatud Kose Kihelkonna kultuuripärandiga. Ideel oli jumet ja proua Praakli, kes Tartu muuseumides nõ püsiklient ja omainimene, võttis kohe asja organiseerimise enda peale.

Pikalt ja põhjalikult ettevalmistatud sõit sai teoks 12.oktoobril ja sobis hästi Täiskasvanud Õppija Nädala teemaga "Õppimine seob põlvkondi". Reisiseltskonnas oli valla raamatukogude töötajaid, kultuuri eestvedajaid ja käsitööhuvilisi, kokku 12 inimest.

Väljasõidu planeerimisel oli abiks haridus- ja kultuurinõunik Liivi Siht, sõitu toetas Kose vallavalitsus – tänukummardus neile!

Päevaprogramm oli mahukas ja minutilise täpsusega paika pandud.

Alustasime endises Noor – Eesti trükikoja majas paber- ja trükimuseumist. Paberimuseumi juht Anne Rudanovski näitas põnevaid mahulisi paberkompositsioone ja selgitas käelise tegevuse mõju inimese kujunemisel. Üllatusena ootas meid paberimuseumis Aino Praakli kindanäitus, nii saime raamatust nähtud kindakirju ka lähemalt uurida.

Trükimuseumis võõrustas meid entusiastlik noorsand Lemmit Kaplinski, kes tutvustas trükikunsti ajalugu ja demonstreeris vanu, kuid veel täiesti töötavaid trükimasinaid.

Seejärel külastasime Eesti Rahva Muuseumi näitusemaja püsinäitust. Giid Kaspar Jassa juhatusel tuletasime meelde oma rahva sajandite tagust elu-olu, tutvusime endisaegsete eluruumide, töövahendite, kodukultuuri ja rahvusliku riietusega. Selles kõiges oli palju tuttavat, aga jagus ka üllatusi ja avastamisrõõmu.

Eesti Rahva Muuseumi peamajas tutvustas Maire Kuningas meile esemete kogu ja selle kasutusvõimalusi ning õpetas, kuidas muuseumi digikogust infot leida. Saime lugeda Gustav Vilbaste välitööde päevikut Kose Kihelkonnast kogutud esemete kohta ning mõnda neist esemetest ka nägime.

ERM-i pearahvaar Tiina Tael jagas infot arhiivimaterjalide kogumise ja säilitamise kohta ja näitas valikut Kose kihelkonna kohta käivatest materjalidest, mille hulgas oli Kose-Uuemõisa mõisa tutvustav album ja Kose Kutsekooli ajalooalbumis Marju Vergi juhendamisel valminud kodu-uurimuslikud õpilastööd.

Edasi viidi meid Raadile, nägime ära kohta, kus mõisapargi kõrvale peaks kerkima ERM-i uus hoone ja tutvusime Raadi hoidlate esemekogudega. Koguhoidja Ülle Jäe värvikas esituses avanesid meie ees väärikate eksponaatide muuseumi jõudmise lood ja võisime kõike ka oma käega katsuda. See oli vast kogu päeva kõige emotsionaalsem osa, milles oli nii äratundmisrõõmu kui imestamist vääri.

Kirjandusmuuseumis tutvustas kirjandusteadlane Rutt Hinrikus muuseumi arhiivi ja väljapanekuid, rääkis oma tööst Eesti rahva elulugude sarja koostajana ja koostööst kirjasaatjatega. Lugesime saja aasta vanust „Postimeest“ ja tutvusime suurmeistrite L. Koidula, Fr.R.Kreutzwaldi, K.J.Petersoni, C.R.Jakobsoni, A.H.Tammsaare ja M.Underi käekirjadega ning saime sirvida nende käsikirju.

Meie minevikuhõngulises päevakavas oli ka üks ülilmoodne peatuspaik: Eesti kõige uuemas ja moodsaima tehnoloogiaga trükikojas Greif pühendas tootmisdirektor Gunnar Kalajas meid kaasaegse trükitehnoloogia saladustesse, tutvustas hoonet ja tootmisprotsessi, selgitas raamatutrüki tagamaid ja oma ettevõtte tööpõhimõtteid. See kõik oli täiesti omaette elamus.

Enne kojupöördumist kosutasime end ERM-i näitustemaja kohvikus kohvi ja maitsevate pirukatega, ERM-i Sõprade Seltsi sekretäri Sirje Madissoniga kavandasime juba tulevasi koostööprojekte.

Kui pikk kultuurireis lõppes, olime väsinud, aga pidime nentima, et tänu oma programmikoostajale tutvusime paikadega, kuhu tavaliselt ei satu ning mis andis palju mõtlemisainet. Aitäh, Aino, meeldejäeva ja hariva reisi korraldamise eest.

Millal Sina, hea lugeja, viimati muuseumis käisid? Ei tule meelde? No siis võta nõu kuulda ja käi ära. Või kutsu muuseum endale külla, seegi on kaasajal võimalik.

Marju Verk ja Reet Suurkask

Õhtut juhib
Peeter Lumi

Tantsu ja buffet-lauaga

SÜGISPIDU

Laupäeval 12.nov. Kell 19.00

Oru Külakeskuses

Meeleolukas eeskava, heategevuslik oksjon ja loterii tantsuks mängib ansambel ALDERJANTS töötab baar Bussitransport Orusse ja tagasi Kose Kaarlilt. Buss väljub Kose Keskväljakult kl. 18.15 ja Uuemõisast 18.25 Bussipilet (edasi-tagasi) 2 €. Kojusõit kell 01.30! Piletid 13 € müügil Laura kaupluses, Kolu poes ja Kose-Uuemõisa poes alates 25. Oktoobrist Peo korraldab Kose Lions klubi, tulu annetame heategevuseks.

Lisainfo telefonil 503 6007

Kose Kunstikeskus korraldab
sel aastal taas

ISETEGIJATE JÕULUTURU,

mis toimub Kose Spordimajas
10.detsembril kell
10.00-15.00.

Turul pakutakse
kõikvõimalikke ise valmistatud
asju-esemeid-tooteid,
söödavaid ja mittedöödavaid.

Ootame kauplema igas
vanuses isetegijaid Kose
vallast.
Lastele töötuba.

Müüjatel palume registreeruda
novembrikuu jooksul,
kohtade arv piiratud.

Tiia Rodi, tel. 56953915

K-U TREIMER OÜ

EHITAB, REMONDIB:

- ehitus- ja remonditööd
- eramute ehitus
- katuste ja fassaadide ehitus ja remont
- san. tehnilised tööd
- 18 m noolega auto-korvtöstuki rent

tel/faks 675 1230

GSM 511 5482, 5347 4909

e-mail: treimer.treimer@mail.ee

AS K.U. Mell müüb

**Kruusa
Liiva
Killustikku
Sõelutud mulda**

Transpordivõimalus

Täpsemalt tel.
56483838
ja kodulehelt
www.mell.ee

KOSE EHITUSKAUP

Pargi 9, Kose

MÜÜGIL:

ehitus- ja elektri kaup,
sanitaartechnika,
sise- ja väliskanalisatsioon ja
tarvikud, valgustid,
kodu keemia, värvid ja
toonimine, tööriided ja
-tarvikud jpm

Laienev sortiment

Täidame tellimus kaupadele,
mida kohapeal pole.

Vajandusel kaup koju kätte
Küsi personaalset pakkumist
meili teel

Kose Kauplus OÜ

Pargi 9, Kose, Harjumaa

6 756 440, 6 756 030

ehituskaup@kosekauplus.ee

Kose Spordikool on 15 a. vana.

Ootame kõiki Kose
Spordikooli lõpetanuid
olnud meenutama
10. detsembril 2011
Kose spordimajja.

Võtame kaasa
sportimisriided ja
ujumise varustuse.
Teeme väikese kontrolli
kehale ja vaimule.

Sümboolne osalustasu
ainult 5.- EUR
(tasumine kohapeal)

Ujula
alustas tegevust
15.10.2011.

Maja
lahtioleku ajad:
E-R 06.30- 09.00
ja 14.00-21.00
L, P 11.00-21.00.

Müüa 1-toaline korter

3/3 Kose-Uuemõisa

Aia tänaval.

Korter 42 m2, keskmises
seisukorras, aknad
vahetatud, vannituba värske
kap.remondiga.

Suur rõdu.

Köögis sahver, esikus
sisseehitatud riidekapp ja
panipaik.

Korteri juurde kuulub
keldriboks.

HIND 16000.-eurot.

TINGIMIS VÕIMALUS!!

Kontakt tel nr 50 37 500 ,
55 698 024

Meili adr

anne6664@msn.com

09.novembril kell 15.00-17.00
toimub Kose Päevakeskuses
Eesti-Soome jalatsivabriku
naturaalnahast

**sügis-ja talvejalatsite
müük.**

Talvejalatsid lambavilla
voodriga.

Väga soodsad hinnad!

REHVITÖÖD

Asun Kuivajõe ja Kose
vahelisel teelõigul.
Müüa kasutatud
talverehve.

Tel. 56568300

Müüa 1-toaline korter

Kose alevikus,

Kodu tn 22.

Hind 16000.-EUR

Tingimisvõimalus!

Info tel nr 5150234, e-mail
janno100@gmail.com

KOSE PÄEVAKESKUSE RINGID

IGAL ESMASPÄEVAL KELL 18.30 MEMMEDE TANTSURING KOOLIMAJAS

IGAL TEISIPÄEVAL KELL 14.00 VÕIMLEMINE JA

KELLA 12-ST AVATUD KOHVIK

IGAL KOLMAPÄEVAL KELLA 12-ST AVATUD KÄSITÖÖTUBA

IGAL NELJAPÄEVAL KELL 16.00 SEENIORTANTS

KEL SOOVI, PALUN ÜHINEGA MEIEGA!

Mälestame Viskla Külaarendamise
Seltsi liiget
Ants Arro't
ja avaldame kaastunnet lähedastele.

Viskla Külaarendamise Selts

Avaldame kaastunnet Õiele ja
Riinile lastega ema, vanaema ja
vanavanaema

Johanna Nummu
surma puhul.

Naabrid Venno, Uusmaa, Neitov,
Kello, Aino ja Evi

Avaldame kaastunnet Sirjele, lastele ja
lastelastele
abikaasa, isa, vanaisa
Rein Raamatu
surma puhul.

Pensionärideklubi Sügisrööm.

Veera ja Rainit
Avaldame kaastunnet ema ja
vanaema

Jelisaveta Kostap`i
surma puhul.

Kase 6 majaelanikud

Avaldame kaastunnet
Carola Horm`ile
vanaema
Ljubov Kaijaneni
surma puhul.

Kase 6 majaelanikud

Avaldame kaastunnet
Jelisaveta Ebauerile
perega
isa ja vanaisa
surma puhul.

Ravila maja 7 KÜ

Kauaaegset sõbrannat
Johanna Nummut

mälestab Ingrid perega
ja avaldab kaastunnet
lahkunu omastele.

VÄLJAANDJA KOSE VALLAVALITSUS

Toimetaja: S. Bärge, tel. 6 751 279. Toimetuse liikmed: K. Bakradze, E. Sepp, I. Väli

Kose Teatajasse minev info saada iga kuu 22. kuupäevaks meiliaadressile koseteataja@kose.ee või helista telefonil 6 751 279.

Kujundus: OÜ Digimap, trükk AS Printon Trükikoda. Hind üksikmüügis 0.32 EUR